

Fremdeles lite influensa

Overvåkingen fra uke 42 viser at forekomsten av influensalignende sykdom også denne uken er svært lav. Nå i starten av sesongen forekommer det også influensa, men det er fortsatt meget få tilfeller og alle typer og subtyper/linjer av viruset er i omløp. Det er ennå for tidlig å mene noe om hvilke virus som vil prege sesongen 2018/19.

Klinisk- og virologisk overvåking

E-post: influenza@fhi.no

Mediehenvendelser

Telefon: 21 07 83 00

Folkehelseinstituttets influensasider:

www.fhi.no/influenza

Tabell 1. Status og utvikling i de ulike overvåkingssystemene

Overvåkingssystem		Uke 42	Status og utvikling
Influensalignende sykdom og alvorlig influensa	Influensalignende sykdom	0,3 % av legekonsultasjonene i primærhelsetjenesten	Lav intensitet Stabilt
	Innlagte med laboratoriebekreftet influensa*	4 innlagte pasienter, alle med påvist influensa A Totalt f.o.m uke 40: 7	Meget lavt Økende
Virologisk overvåking	Mikrobiologiske laboratorier	Antall analyserte prøver: 3413 Andel positive prøver: 0,9 %. Totalt 30 positive <ul style="list-style-type: none"> • 24 influensa A • 6 influensa B 	Lavt Meget lavt, økende
	Fyrtårnprøver	Én fyrtårnprøve, influensa ikke påvist	Lavt

*Overvåkingen av innlagte med influensa dekker ca. 60 % av Norges befolkning

Overvåking av influensalignende sykdom

I uke 42/2018 fikk 0,3 % av dem som gikk til legen diagnosen influensalignende sykdom (ILS) (Figur 1). Dette indikerer svært lav influensaaktivitet (Figur 2).

Om rapporten

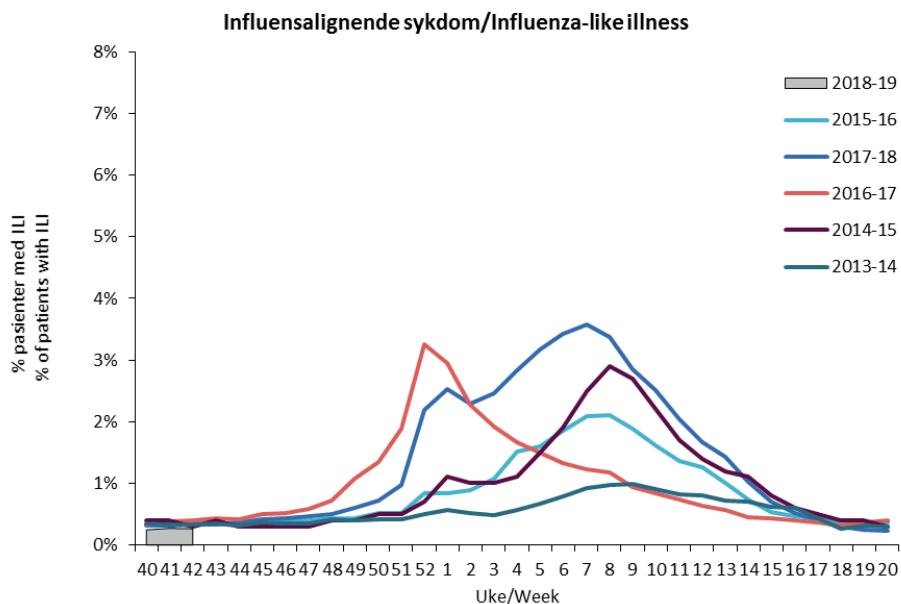
Folkehelseinstituttets ukentlige influensarapport samler data fra klinisk overvåking og virusovervåking i Norge, samt fra internasjonal influensaovervåking. Rapporten publiseres på torsdager og dekker uken før.

Informasjon om overvåkingen

Mer informasjon om de ulike [overvåkingssystemene](#) for influensa finnes på [Folkehelseinstituttets temasider om influensa](#).

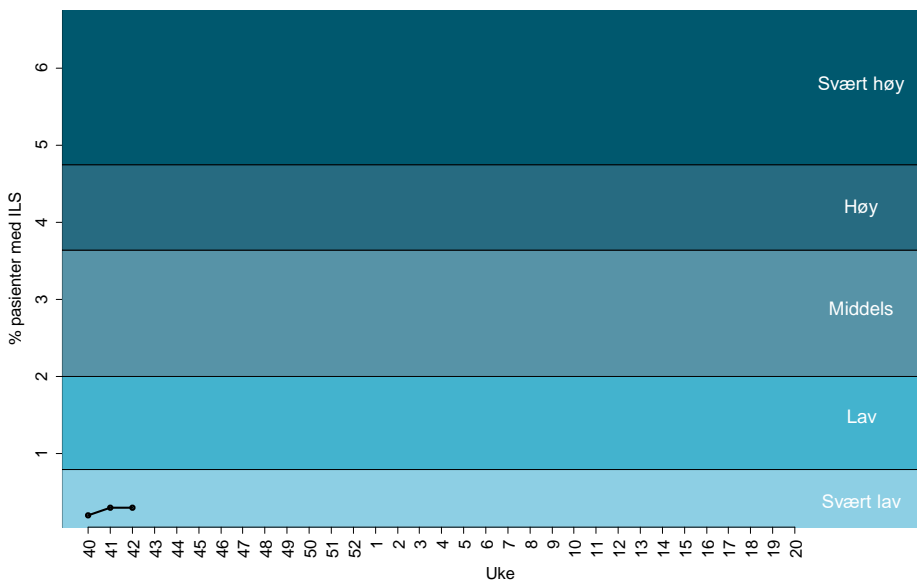
Ukerapporter fra sesongen 2017/18 finnes [her](#).

Rapport som oppsummerer sesongen 2017/18 finnes [her](#).

Figur 1. Andel legebesøk for influensalignende sykdom (ILS). Tallene for siste uke kan bli justert noe opp eller ned i neste rapport.

Aktiviteten var svært lav over hele landet (se kart lenger ned i rapporten). Det har fra og med uke 40 ikke vært meldt om influensautbrudd i helseinstitusjoner.

Figur 2. Nivå på influensaintensitet fremstilt ved andel legebesøk for influensalignende sykdom (ILS). Andelene kan bli justerte når registreringen blir mer fullstendig.

Overvåking av influensalignende sykdom

[Sykdomspulsen](#) registrerer data om influensadiagnoser fra alle landets fastleger og legevakter, og presenterer influensaaktivitet per fylke.

Tallene gir en indikasjon på aktiviteten av influensa, men angir ikke nøyaktig antall influensasyrke.

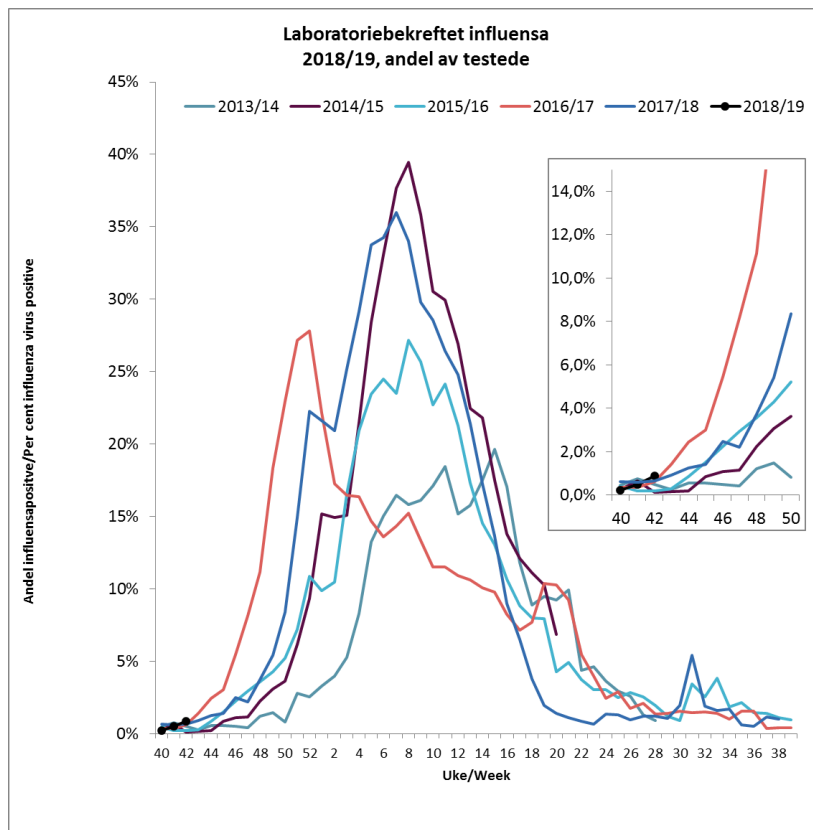
Overvåkingen av influensalignende sykdom løper fra og med uke 40 på høsten til og med uke 20 på våren.

Terskelverdier for intensitet av utbrudd

Grensene mellom hva som defineres som lav, middels, høy og veldig høy intensitet baseres på data fra foregående sesonger. Derfor kan terskelverdiene variere noe fra sesong til sesong. Vi sier at sesongens influensautbrudd er i gang når ILS-prosenten har nådd terskelen for «lav» intensitet.

Virologisk overvåking

Antallet laboratoriebekreftet influensa og andel positive av de testede er meget lav, 0,9 %, slik det pleier å være på denne tiden (Figur 3).

Figur 3. Ukentlig andel influensavirus-påvisninger denne sesong sammen med data fra tidligere sesonger. Data for siste uke er ikke fullstendige.

Det er hittil innrapportert 3413 analyserte prøver forrige uke hvorav 24 prøver var positive for influensa A, og foreløpig er 6 av disse er subtypet som A(H1) og 4 som A(H3). På laboratorier som tester for både H1 og H3 er 4 av 4 H3, så totalene bør ikke tolkes som at H3 er i mindretall. 6 prøver var positive for influensa B (Figur 4 og tabell 2. En del av de influensa A positive er fra laboratorier som kun tester for A(H1) og ikke for A(H3). Derfor er flere av de influensa A positive trolig subtype H3. Prøver innsendt til influensalaboratoriet ved FHI blir subtypet og linjebestemt.

Hittil i sesongen er det testet 10335 prøver på landsbasis. Det er påvist 42 influensa A og 13 influensa B virus. I de tre første ukene denne sesongen har subtype H3 vært i flertall (87%) blant type A-virus som er testet for begge subtyper. Av de 13 influensa B-

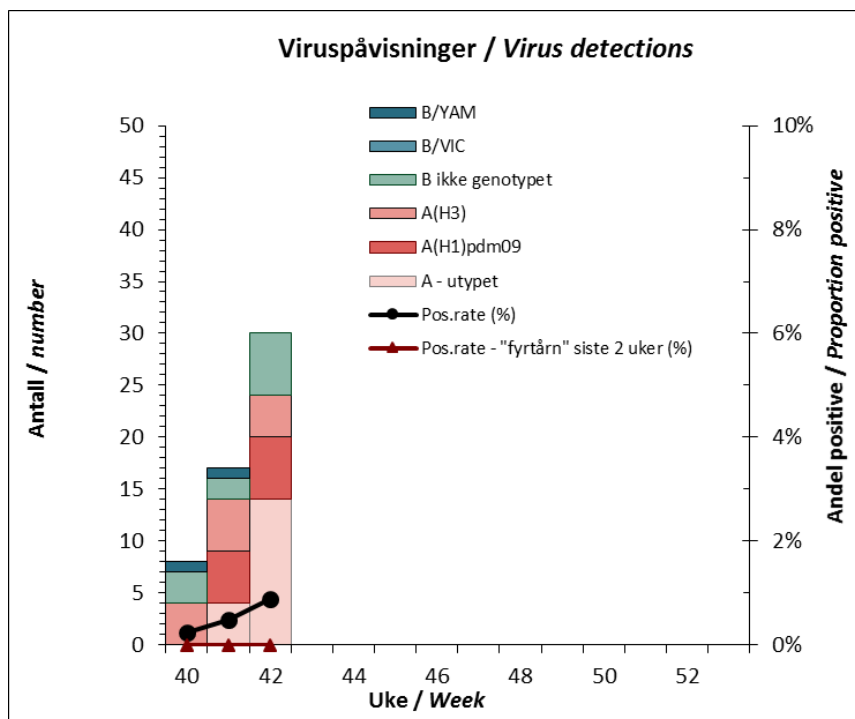
Virologisk overvåking

Medisinsk-mikrobiologiske laboratorier rapporterer ukentlig til Folkehelseinstituttet om funn av influensavirus eller antistoff mot virus (serologi) i pasientprøver.

I tillegg sender et utvalg leger, såkalte Fyrtårnleger, inn prøver fra pasienter med influensalignende sykdom direkte til Folkehelseinstituttet for viruspåvisning og karakterisering.

Folkehelseinstituttet utfører også karakterisering av virus som andre laboratorier sender inn.

påvisningene er hittil 2 genotypet som Yamagata-linje og ingen som Victoria-linje. Men alt dette kan raskt endre seg når sesongen kommer mer i gang. Detaljert oversikt over antall påvisninger finnes i tabell 2.

Figur 4. Meldte funn av influensavirus i Norge siden uke 40/2018. Figuren viser fordeling av influensa A, subtyper av influensa A og influensa B type og genotype pr. uke sammen med samlet positivrate. Tall fra virusovervåkingen fins i tabell 2 lenger ned i rapporten. Data for siste uke er ikke fullstendige og kan bli endret.

For oversikt over andre patogener påvist ved mikrobiologiske laboratorier i Norge se: <http://lab.fhi.no/>

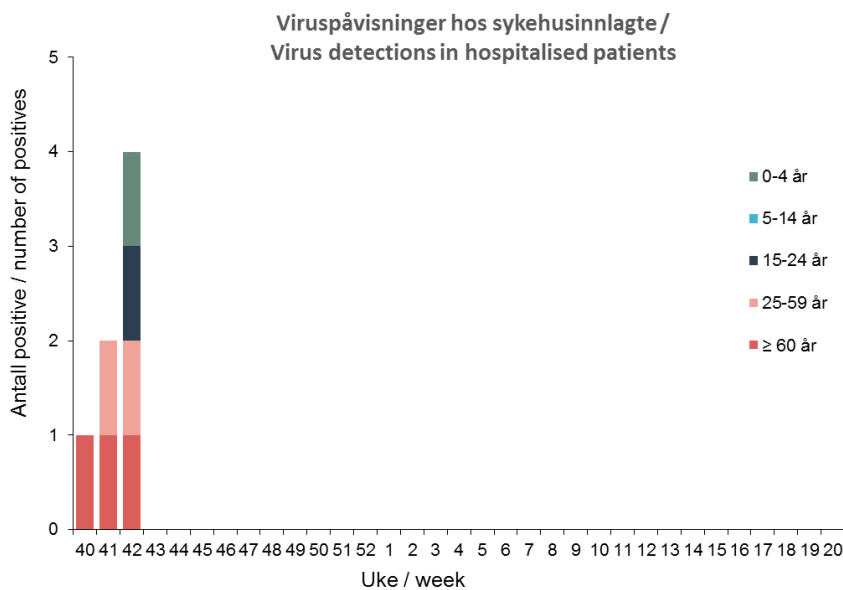
Fyrstårn

Det er analysert kun én fyrstårnprøve fra uke 42, uten påvisning av influensavirus. I løpet av sesongens tre første uker er det analysert 10 prøver, med rhinovirus påvist i én prøve fra uke 41.

Overvåking av alvorlig influensasykdom

Laboratoriepåvist influensa hos sykehusinnlagte

For uke 42/2018 ble det mottatt rapporter fra alle de 9 mikrobiologiske sykehuslaboratoriene som deltar i overvåkingen*. Prøvene fra disse laboratoriene utgjør 39 % av alle prøver testet for influensa i Norge den siste uken. Av 1330 prøver som ble testet i disse laboratoriene var 590 fra pasienter innlagt på sykehus. Influsavirus ble påvist hos 4 inneliggende pasienter. Alle disse påvisningene var influensa A.

Figur 5. Tilfeller med laboratoriepåvist influensa hos pasienter innlagt på sykehus, aldersfordelt. Tallene er basert på rapporter om viruspåvisninger siden uke 40/2018 fra 9 mikrobiologiske sykehuslaboratorier. Tallene kan bli justert i henhold til etterrapporterte resultater.

Overvåking av totaldødelighet – NorMOMO

Dødeligheten i Norge har siden uke 40 ligget på et normalt nivå.

Overvåking av alvorlig influensa

Et laboratoriebasert overvåkingssystem av innlagte i sykehus med influensa ble innført i sesongen 2014-15. Ni mikrobiologiske laboratorier* deltar i denne overvåkingen. Disse betjener et opptaksområde på ca. 60 % av Norges befolkning. Overvåkingen gir en indikasjon på antall innlagte med influensa fordelt på alder og virustype.

*St. Olavs hospital, Førde sentralsykehus, Haukeland universitetssykehus, Stavanger universitetssykehus, Sykehuset i Vestfold, Oslo universitetssykehus Ullevål, Sykehuset Innlandet Lillehammer, Sørlandet sykehus og Nordlandssykehuset.

NorMOMO

Folkehelseinstituttet overvåker generell dødelighet i den norske befolkning. Data fra overvåkingen brukes i beredskapssammenheng og supplerer influensaovervåkingen. Overvåkingen er en del av det europeiske EuroMOMOprosjektet som overvåker dødeligheten i Europa. Mer informasjon finnes på FHI sine nettsider om NorMOMO. [Her](#) finnes også ukerapport om overvåkingen av totaldødelighet.

Mer informasjon om EuroMOMO prsjektet og dødeligheten i Europa finnes [her](#)

Influensavaksine

Det er for sesongen 2018/19 kjøpt inn trivalent injeksjonsvaksine til bruk i influensavaksinasjonsprogrammet. En firevalent vaksine er også tilgjengelig til fullpris via Folkehelseinstituttet eller apotekene.

I den kommende sesongen vurderer Folkehelseinstituttet at trivalent og firevalent vaksine er likeverdige med tanke på beskyttelse mot de virus det er sannsynlig at kan bli utbredt i Norge. Dette er også i tråd med WHO's vurdering. Influenza B Victoria-komponenten i den trivalente vaksinen vil også kunne gi noe kryssbeskyttelse mot et influenza B Yamagata-virus dersom dette mot formodning skulle dominere virusbildet også den kommende sesongen.

Det er for denne sesongen allerede forhåndsbestilt over 580 000 doser trivalent influensavaksine til målgruppene for vaksinasjon. Distribusjonen er i gang og de siste fylkene vil motta vaksine i uke 43. Deretter vil vaksiner som er bestilt etter fristen for forhåndsbestilling og vaksiner til personer utenfor målgruppene bli sendt ut.

Per 24. oktober er i overkant av 145 000 influensavaksinasjoner registrert i SYSVAK. Dette er forventet å øke ytterligere i løpet av den nærmeste måneden når alle kommuner og helseforetak har mottatt vaksine og er i gang med sine vaksinasjonskampanjer.

Antiviral behandling

Ved influensasykdom, spesielt hos personer tilhørende risikogruppene, bør behandlende lege vurdere behovet for bruk av antiviralia. Dette gjelder både for vaksinerte og uvaksinerte personer. Behandling bør igangsettes tidligst mulig i sykdomsforløpet. Pasienter som er så syke at de legges inn i sykehus, bør alltid vurderes for antivirale legemidler, selv senere i forløpet.

Årets vaksine mot sesonginfluensa

For sesongen 2018-2019 inneholder influensavaksinen 3 virusvarianter:

- et A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-lignende virus
- et A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-lignende virus
- et B/Colorado/06/2017-lignende virus (B/Victoria/2/87 linje)

Firevalente vaksiner inneholder i tillegg et B/Phuket/3073/2013-lignende virus. Nesesprayvaksinen til barn, som også kan bestilles hos Folkehelseinstituttet, er firevalent.

Se [Vaksineanbefalinger influensa](#) for mer informasjon om hvilke risiko-grupper som anbefales å ta vaksine mot sesonginfluensa.

For mer detaljert informasjon om influensavaksine og bakgrunn for anbefalinger se

<https://www.fhi.no/sv/influensa/influensavaksine/>

Vaksinasjonsdekningstall for sesongen 2016/17 fra SYSVAK og fra SSB finnes på [Norgeshelse](#) og [Kommunehelse](#). På fhi.no finnes informasjon om [Vaksinasjonsdekningstall for influensavaksine 2017/2018](#).

FHIs råd om antiviral behandling: [Smittevernveilederen - Influensa](#)

Overvåking av resistens mot antivirale legemidler

Influensasenteret ved Folkehelseinstituttet overvåker løpende følsomhet hos influensavirus for aktuelle antivirale legemidler. Særlig har man årvåkenhet for eventuell resistens mot oseltamivir (Tamiflu®). Det er ikke påvist resistens blant de virus som er undersøkt så langt i sesongen eller i foregående måneder.

Internasjonal influensaaktivitet

I Skandinavia og Europa har influensaaktiviteten vært lav med sporadiske funn av influensavirus. I uke 41 ble det funnet flest influensa A-, men også noen influensa B virus.

WHO rapporterte 15. oktober at influensaaktiviteten var avtakende i mange land på den sørlige halvkule. Sør-Amerika har hatt mest influensa A(H3) og er kan hende preget av virus som allerede har vært hos oss. Omfanget der kan se ut til å ha vært større enn i 2017. I sørlige Afrika har det først vært en topp med A(H1) og deretter en noe mindre topp med influensa B, der en høy andel ser ut til å ha vært genotype Victoria. I Oseania har aktiviteten vært lav hele sesongen, og har vært betraktelig lavere enn i 2017 som var en kraftig sesong. Også her har det vært mest influensa A(H1).

Aktuelle lenker

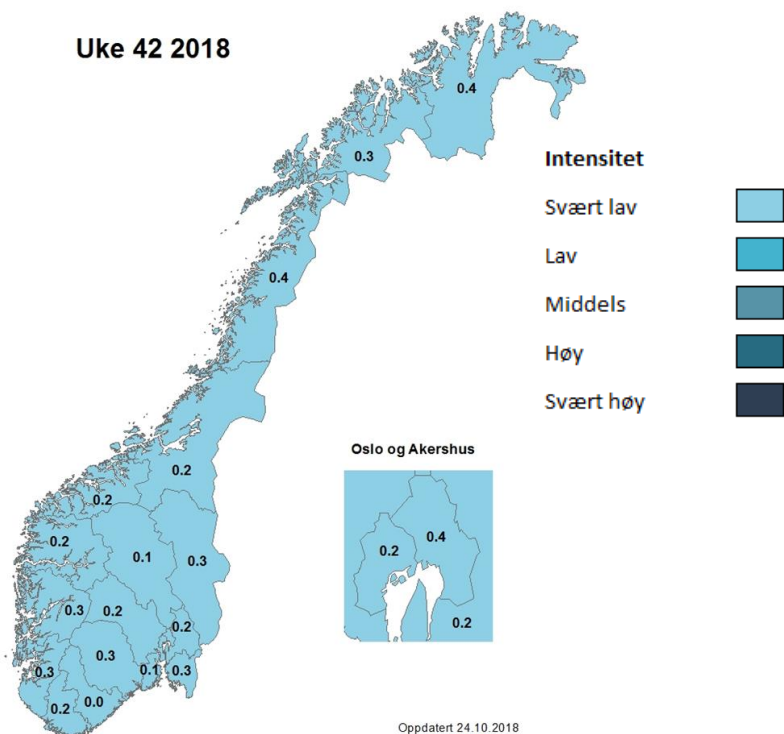
WHO's influensasider:
<http://www.who.int/influenza/en>

European Centre for Disease
Prevention and Control (ECDC) :
[Seasonal influenza](#)

Flu News Europe (dekker WHO's
Europaregion):
<https://flunewseurope.org/>

Kart med tall fra Sykdomspulsen for influensaovervåking

Kartene under viser den rapporterte forekomsten av influensalignende sykdom i uke 41. Nytt av årets sesong er at det presenteres intensitet beregnet etter fylkesvise terskelverdier, fremfor terskelverdier basert på nasjonale tall som tidligere. Terskelverdiene baserer seg på fylkets egne verdier for foregående sesonger.

Tall fra laboratoriebaserert influensaovervåking

Tabell 2. Analyser for influensavirus ved landets laboratorier, inkludert WHO Nasjonalt influensasenter på Folkehelseinstituttet. Data for de siste ukene er ikke fullstendige og kan bli endret.

Viruspåvisninger/ <i>Virus detections</i>								
UKE/ week	Prøver/ Specimens	% positive	A(utypet) not subtyped	A(H1) pdm09	A(H3)	B ikke genotypet not lineage typed	B/ Victoria lineage	B/ Yamagata lineage
40	3459	0,2 %	0	0	4	3	0	1
41	3463	0,5 %	4	5	5	2	0	1
42	3413	0,9 %	14	6	4	6	0	0
Total	10335		18	11	13	11	0	2
Type A:			42			Type B: 13		